

Lesbrief: familie verhalen

Bestemd voor:	brugklas of tweede klas
Tijd:	ongeveer 55 minuten (1 lesuur) docenten kunnen opdrachten naar eigen inzicht bewerken zodat het binnen hun lesprogramma past.
Benodigde materialen:	kaarten (met daarop de steekwoorden: personen/tijd/plaats/ding) en stiften/pennen hoofdstuk 'Het oude onderzeelandverhaal uit <i>Dwaalspoor in de diepte</i> .
Lesdoel:	Leerlingen zien het verhaal in hun eigen leven en dat van anderen door familie verhalen uit te wisselen en te reconstrueren. Leerlingen leren woorden die te maken hebben met familie door na te denken over de betekenissen van die woorden, de woorden over te schrijven en ze uiteindelijk op te zoeken in een woordenboek. (kerndoel 3)

- Introductie onderwerp familie verhalen (10 minuten)

De docent leest het hoofdstuk: 'Het oude onderzeelandverhaal' uit *Dwaalspoor in de diepte* (pag. 20-24). In dit hoofdstuk speelt een familie verhaal een grote rol.

In elke familie komen verhalen voor die regelmatig aan elkaar worden verteld. Denk maar eens aan de verhalen die je opa of oma over vroeger vertelt. Of denk aan de verhalen die je al honderd keer op verjaardagen hebt gehoord. Ze gaan soms over hele grote gebeurtenissen, maar juist heel vaak gaan ze ook over hele kleine dingen.

Opdracht 1. Elke familie zijn eigen verhaal! (30 minuten)

Verdeel de klas in groepjes van vier en laat elke leerling een familie verhaal aan de anderen vertellen, dat in zijn familie vaak verteld wordt (op verjaardagen bijvoorbeeld).

Elk groepje kiest het leukste verhaal van de groep om mee te werken.

- A** Schrijf op een kaart de belangrijkste kenmerken op van dit verhaal:
- Wie de hoofdpersoon is, en wie de bijpersonen zijn.
 - Waar het is gebeurd (plaats)
 - Wanneer het is gebeurd (tijd)
 - Welk voorwerp belangrijk is in het verhaal (ding)
- Let op: Schrijf niet op **wat** er is gebeurd.
- B** Laat de kaarten met daarop personages, plaats, tijdstip en voorwerp ruilen. Een ander groepje probeert nu het verhaal te reconstrueren met behulp van de kaart.
- C** Laat ieder groepje het verhaal presenteren voor de klas. Na de presentatie vertelt degene van wie het verhaal oorspronkelijk was, hoe het echt in elkaar zat.
- D** Laat elk groepje de opdracht zelf nabepreken en op de achterkant van hun kaart opschrijven:
- of het verhaal leek op het origineel.
 - welke informatie zij misten om het verhaal te kunnen achterhalen?

Opdracht 2. Woordbetekenissen. (15 minuten)

Er zijn veel moeilijke woorden die met familie zaken te maken hebben. Zoals bijvoorbeeld:

genealogie	overlevering
stamboom	familielegende
bloedverwantschap	generatie
naamrecht	identiteit

De docent schrijft de bovenstaande woorden op het bord.

Geef ieder groepje nu een woord, met daarbij de opdracht om de betekenis van het woord op te schrijven. Laat ze dit doen zonder hulpmiddelen als een woordenboek. Ze mogen samen overleggen over een goede omschrijving van de betekenis van het woord. Laat elk groepje de omschrijving op het bord schrijven.

Daarna mogen de kinderen het woord opzoeken in een woordenboek. Controleer van tevoren of alle woorden er wel in staan. De woordenboekbetekenis schrijven de leerlingen naast hun eigen beschrijving op het bord.

Bespreek nu alle woorden na met de hele klas.